

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal güvenlik, Birleşmiş Milletler tarafından 1948 yılında temel insan hakkı olarak ilan edilmiştir. Asgari çerçevesi de ILO sözleşmesi ile çizilmiş ve Avrupa Sosyal Şartı ile standartları belirlenmiştir. 1952 yılında 35. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kabul edilen Sosyal Güvenliğin Asgari Normlarına İlişkin 102 Sayılı Sözleşme ile hastalık, işsizlik, yaşlılık, iş kazası ve meslek hastalığı, analık, sakatlık, ölüm, aile ödenekleri sosyal güvenlik sistemlerinin kapsamına alacağı riskler olarak belirlenmiştir. Dünyadaki bütün sosyal güvenlik sistemleri 102 sayılı sözleşmeyi model kabul etmiştir. Türkiye de bu sözleşmeyi 29 Temmuz 1971'de 1451 Sayılı Kanunla kabul etmiştir. Anayasanın 60'ıncı maddesinde Sosyal Güvenlik Hakkı; "herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" hükmü yer almaktadır. Çağdaş dünyada bütün ülkeler sosyal güvenliği devletler için bir kamu görevi, kişiler içinse bir hak olarak tanımışlardır. Sosyal güvenlik sisteminin finansmanı SGK tarafından oluşturulmaktadır. SGK en yüksek bütçeli kurumlardan biri olup, en önemli gelir kalemlerini çalışanlar ve işverenler tarafından ödenen primler (sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası prim gelirleri) ve devlet katkısı oluştururken, giderlerinin en önemli kısmını ise emekli aylık ve ödenekler ile sağlık harcamaları oluşturmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu, sigortalılarına sunduğu sağlık hizmeti için genel sağlık sigortası (GSS) fon gelirinden, emekli aylık ve ödenekleri için ise sosyal sigorta fon gelirinden ödeme yapmaktadır. Ancak GSS fon gelirleri giderlerini karşılarken, sosyal sigorta fon gelirleri ise giderlerini karşılamamakta ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) her geçen gün zarar etmektedir. Kamu kurumları arasında en çok zarar eden kurum olan Sosyal Güvenlik Kurumunun bütçeye olan yükü de artmıştır. Son on yılda sosyal güvenlik sistemine bütçeden yapılan transferler yüzde 330 dolayında artmıştır. İstatistiklere göre, 2008 yılında 35 milyon lira transfer yapılan SGK'ya 2019'un ilk yarısında aktarılan tutar 100 milyar 592 milyon lira olmuştur. Tüm yıllarda yükseliş ivmesi sergileyen ödenek aktarımları, 2016'da 100 milyarı geçerek 108 milyara, 2017'de 128 milyara, 2018'de 150 milyara çıkmıştır. Ayrıca 2019 Ocak-Ağustos döneminde oluşan 66,3 milyar TL'lik görev zararının 62,1 milyar TL'si Sosyal Güvenlik Kurumu'nda ortaya çıkmıştır. Bütçeden SGK'ya Mayıs aya kadar aylık 3-5 milyar TL'lik görev zararı transferi yapılırken, Mayıs ayında bu tutar 16,1 milyar TL'ye çıkmıştır. Haziran-Temmuz aylarında yeniden 4-5 milyar TL dolayında olan görev zararı, Ağustos ayında yılın ikinci rekorunu kırarak 16,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu yılın sonunda görev zararında SGK'nın geçen yılki 74 milyar TL'lik tutarını geride bırakması beklenmektedir. Sonuç olarak AKP döneminde SGK'nın açıklarını

